

УДК 343.977

З.Р. СУЛЕЙМАНОВА, Донецький юридичний інститут МВС України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ЗБУТУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ НАУКОВЦІВ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Ключові слова: наркотики, наркозасоби, збут, розслідування, методика, тактика, прекурсори, дисертації

Загальновідомо, що з матеріалами дисертаційних досліджень має можливість ознайомитися обмежене коло практичних працівників правоохоронних органів і вчених. А це, безумовно, ускладнює використання науково обґрунтованих теоретичних положень і практичних рекомендацій, які містяться в таких рукописах.

В останнє десятиліття російськими науковцями в дисертаційних дослідженнях розроблено широкий спектр проблем, які торкаються методики розслідування збуту наркотичних засобів. Це пов'язано з тим, що в останні роки проблема протидії незаконному обігу наркотиків є вкрай актуальною для цього регіону. У даній статті ми зробили спробу проаналізувати зазначені дослідження і виокремити проблеми, які ще потребують уваги як вітчизняних так і зарубіжних науковців.

У 2000 році було захищено дисертацію «Особливості доказування незаконного збуту наркотичних засобів, вчиненого організованими групами» [1], де автор вивчила малодосліджені на той час проблеми кримінально-процесуального доказування незаконного збуту наркозасобів, вчиненого організованими групами, зокрема сутність і завдання такого доказування у стадії порушення кримінальної справи, а також законність і обґрунтованість відмови в порушенні кримі-

нальних справ по заявах і повідомленням про такі злочини. Також автором показано предмет і межі доказування незаконного збуту наркозасобів, вчиненого організованими групами, у стадії досудового розслідування, та специфіку збирання, перевірки й оцінки доказів при проведенні досудового розслідування по таких злочинах.

Регіональні особливості розслідування наркобізнесу зумовили дисертаційне дослідження В.І. Махмудова «Розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, у прикордонних регіонах Росії» [2]. У ньому автор, з поміж інших, торкнувся проблем: сутності діяльності організованих злочинних груп, які займаються незаконним обігом наркотиків; особливостей затримання, обшуку й контрольованого постачання при вчиненні таких злочинів; використання спеціальних знань при розслідуванні; взаємодії органів внутрішніх справ з митними підрозділами; особливостей виявлення, розкриття й розслідування незаконного обігу наркотиків у Калінінградській області.

У 2001 р. у дисертації «Особливості початкового етапу розслідування незаконного обігу синтетичних наркотичних засобів», Л.В. Лазарева розкрила криміналістичну характеристику таких злочинів, особливості порушення кримінальної справи й типові слідчі ситуації, особливості взаємодії слідчого з апаратами по боротьбі з незаконним обігом наркотиків, тактику проведення окремих слідчих дій та особливості використання спеціальних знань при розкритті й розслідуванні злочинів у сфері незаконного обігу синтетичних наркозасобів [3].

У цьому ж році було виконано декілька досить оригінальних досліджень, зокрема, А.В. Сидоренком «Оперативно-розшукове попередження незаконного обігу наркотиків» [4], та О.Ю. Шапошниковим «Криміналістична характеристика злочинних груп, які діють у сфері незаконного обігу наркотичних засобів» [5]. В останньому дослідженні автор розкрив: поняття злочинних груп, які займаються незаконним обігом наркозасобів, показав особливості формування й функціонування

таких груп, запропонував їх криміналістичні види (типи), дослідив лідерство в злочинних групах та конфлікти в них, торкнувся загальних питань методики розслідування аналізованих злочинів, а також проблеми виявлення організатора злочинної групи та подолання протидії розслідуванню й забезпечення безпеки його учасників.

У цей же період Г.В. Вершицька оприлюднила результати дослідження «Проблеми криміналістичного дослідження наркотичних засобів і сильнодіючих речовин» [6], в якому розкрила предмет експертизи наркотичних засобів, показала її місце в системі судових експертиз, торкнулася проблем підготовки матеріалів і призначення експертиз наркотичних засобів, а також збирання матеріальних джерел інформації для попереднього дослідження й експертизи наркотиків. В окремому підрозділі нею розкрито методику попереднього дослідження наркозасобів, методику їх експертного дослідження та особливості оцінки висновків експерта.

Окремі проблеми використання при розслідуванні збуту наркотичних засобів результатів оперативно-розшукової діяльності, розкриті у дисертації О.В. Коршунова «Використання результатів оперативно-розшукової діяльності слідчим органів внутрішніх справ у доказуванні по кримінальних справах, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів» [7]. У роботі автор дослідив загальні питання використання результатів оперативно-розшукової діяльності при розслідуванні аналізованих злочинів, детально проаналізував можливості використання в доказуванні результатів окремих оперативно-розшукових заходів і конфіденційного співробітництва громадян (оперативне спостереження, використання оперативного відеозапису, результатів контрольованого постачання, результатів перевіркової закупівлі, досліджень предметів і документів, інформації отриманої в ході конфіденційного співробітництва громадян).

В оприлюдненій у 2002 р. дисертації Є.О. Підусова «Затримання підозрюваного по справах про незаконний обіг наркотичних за-

собів і психотропних речовин (процесуальні й криміналістичні аспекти)» [8] досліджено теоретичні й правові основи затримання особи підозрюваного (запідозреного) у вчиненні злочину, показано слідчі ситуації як фактор, що визначає тактику затримання особи підозрюваної у незаконному обігу наркотичних засобів, розкрита тактика затримання такої особи, її особистий обшук, фіксація перебігу й результатів цієї процесуальної дії.

У 2003 р. Є.С. Безруких у Калінінграді захистив дисертаційне дослідження «Особливості взаємодії слідчого й оперативного працівника на початковому етапі розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків» [9], у якому крім загальнотеоретичних проблем правових, наукових і криміналістичних аспектів взаємодії слідчого й оперативного працівника в діяльності по розкриттю й розслідуванню злочинів, дослідив особливості діяльності таких працівників щодо використання криміналістично значимої інформації, отриманої оперативно-розшуковими методами на початковому етапі розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків, зокрема форми, сутність інформації, одержуваної й використовуваної в процесі доказування по кримінальній справі та напрями використання такої інформації.

Проблеми практичного використання криміналістичної характеристики аналізованих злочинів у розслідуванні досліджено в дисертації «Використання даних криміналістичної характеристики злочинів, вчинених військовослужбовцями в сфері придбання, зберігання й збуту наркотичних засобів і психотропних речовин, у слідчій практиці органів військової прокуратури» (2003 р.) [10].

Регіональні проблеми розслідування злочинів у сфері наркобізнесу розглянуті у дисертації Т.Б. Кулікової «Методика розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів (За матеріалами Північно-Кавказького регіону)» (2004 р.) [11] та дисертації О.О. Єсіна «Особливості розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів» [12], а також

І.О. Астапова «Особливості початкового етапу розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, вчинених організованими злочинними групами» [13], в яких досліджені традиційні для типової методики розслідування злочинів проблеми.

Оригінальним, на нашу думку, є дисертаційне дослідження С.С. Калугіна «Тактичні операції пошуку наркотичних речовин у будовах і транспортних засобах» [14]. У дисертації автором розкрито криміналістичні й організаційно-тактичні основи розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, зокрема криміналістичну характеристику таких злочинів, основні поняття й зміст тактичних операцій та комбінацій. Окремий розділ присвячений моделюванню пошукових процедур наркотичної речовини в будовах і транспортних засобах, структурно-логічному моделюванню при плануванні тактичних комбінацій і операцій пошуку наркотичної речовини, алгоритмам пошуку наркотичних речовин у будовах і транспортних засобах.

Значимим для наукової розробки проблем методики розслідування збуту наркозасобів є дисертаційне дослідження С.О. Роганова «Теорія й практика розслідування злочинів у сфері кримінального бізнесу синтетичних наркотичних засобів» (2005 р.) [15], в якому автор розкрив поняття, зміст й правові основи розслідування злочинів у сфері кримінального бізнесу синтетичних наркотичних засобів, криміналістичну характеристику таких злочинів, особливості програмування й аналіз алгоритмічної моделі процесу розслідування, організаційно-тактичні особливості розслідування, організацію криміналістичної профілактики.

Проблеми взаємодії суб'єктів розслідування збуту наркозасобів знайшли своє відображення у дисертації В.І. Пархоменка «Взаємодія слідчих, оперативних працівників і спеціалістів при розслідуванні кримінальних справ про незаконний обіг наркотичних засобів і психотропних речовин (тактико-криміналістичний і організаційний аспекти)» [16]. Крім загальних положень взаємодії суб'єктів

розслідування, у дисертації автор торкнувся проблем планування взаємодії слідчих, оперативних працівників і фахівців по справах про незаконний обіг наркотиків, взаємодії при проведенні окремих слідчих дій та при нейтралізації протидії розслідуванню, розшуку зниклого обвинувачуваного та інших тактичних завдань розслідування.

Актуальні проблеми взаємодії при розслідуванні збуту наркозасобів розкриті у дисертації «Взаємодія оперативних підрозділів ФСВП Росії з іншими суб'єктами ОРД у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин у місцях позбавлення волі (теоретичні, правові й організаційні питання)» (2006 р.) [17].

Оригінальним є дисертаційне дослідження О.Б. Петруніна «Протидія розслідуванню злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків і криміналістичні методи його виявлення й подолання» [18], в якому розкрито: загальні поняття і зміст протидії розслідуванню злочинів і особливості її прояву при розслідуванні злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків, суб'єкти та способи такої протидії. Окремо розглянуто організацію та тактику виявлення й подолання протидії розслідуванню.

У цьому ж році С.О. Лубін оприлюднив дисертаційне дослідження «Формування системи обвинувальних доказів по кримінальних справах про злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин» [19], у якому всупереч традиційному «збиранню доказів», запропонував власну концепцію «формування системи обвинувальних доказів» по кримінальних справах про злочини, пов'язані з незаконним обігом наркозасобів.

У дисертації «Використання результатів оперативно-розшукової діяльності при розкритті й розслідуванні злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин» [20], Т.П. Родічева, крім загальної характеристики й правового регулювання використання результатів оперативно-розшукової діяльності в боротьбі з незаконним обігом наркотиків, дослідила

процес надання, перевірки, оцінки та використання результатів оперативно-розшукової діяльності в розкритті й розслідуванні таких злочинів.

За матеріалами органів Федеральної служби безпеки Російської Федерації В.С. Фоменко, з використанням традиційної структури методики розслідування аналізованих злочинів, провів дослідження «Розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів» (2007 р.) [21].

Крім вищезазначеного, у цьому ж році оприлюднені дослідження Є.О. Селезньова «Техніко-криміналістичне забезпечення виявлення, розкриття й розслідування злочинів, пов'язаних із залученням неповнолітніх у збут наркотиків» [22] та С.Л. Санакоєва «Актуальні питання попереднього розслідування по справах про контрабанду наркотичних засобів і психотропних речовин» [23].

У 2008 році проблеми організації взаємодії сил і засобів правоохоронних органів по перекриттю каналів надходження наркотичних засобів на територію Сибірського Федерального округу Російської Федерації досліджувалися у дисертації Д.О. Жмаєвим [24], а проблеми використання результатів оперативно-розшукової діяльності в методиці розслідування й підтримки державного обвинувачення по кримінальних справах про незаконний збут наркотиків у дисертації Д.Г. Шашина [25].

У 2009 році Р.Р. Фатхулін оприлюднив результати дисертаційного дослідження «Оперативно-розшукова діяльність по боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин у виправних установах» [26].

Особливості розслідування злочинів, вчинених у сфері легального обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, розглянуті у дисертації С.І. Ткаченка [27].

У цьому ж році було оприлюднено дослідження О.М. Гайбаряна «Організаційно-тактичні особливості розслідування злочинів, пов'язаних з організацією й утриманням кубел для споживання наркотичних засобів або психотропних речовин» [28] та

М.М. Щелочкова «Методика розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, вчинених за участю неповнолітніх (за матеріалами судово-слідчої практики Краснодарського краю)» [29], в яких в окремих підрозділах розглянуто особливості розслідування незаконного збуту наркозасобів.

У 2010 році оприлюднено дослідження В.В. Клевцова [30], присвячене використанню спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркозасобів і психотропних речовин та Р.О. Гогова [31], в якому розкрито проблеми методики розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркозасобів, вчинених організованими групами.

Отже, проведений нами аналіз дисертаційних досліджень науковців Російської Федерації щодо проблем розслідування збуту наркотичних засобів показав, що в останнє десятиліття такі дослідження значно пошвидко вилися, в більшості публікацій описуються елементи криміналістичної характеристики злочинів у сфері обігу наркозасобів, добре розроблені проблеми початкового етапу розслідування, зокрема, особливості порушення кримінальних справ за такими злочинами, організація й тактика проведення слідчих дій, використання спеціальних знань, а також проблеми взаємодії окремих суб'єктів розслідування. Разом із тим, питання комплексного використання наявних у правоохоронних органах сил і засобів, зокрема, можливості проведення тактичних операцій досліджені всього в одній дисертації і стосуються вони однієї проблеми – пошуку наркотичних речовин в будовах і транспортних засобах. Цього безумовно недостатньо для розробки дієвих методичних рекомендацій практичним підрозділам правоохоронних органів та подальшого розвитку методики розслідування аналізованих злочинів. Крім цього, багатий зарубіжний досвід проведення комплексів дій при викритті осіб та злочинних угруповань, які займаються збутом наркозасобів, зокрема в ході проведення так званих таємних операцій, ще

не знайшов свого відображення в дослідженнях науковців та недостатньо впроваджений у практичну діяльність правоохоронних органів як Російської Федерації так і України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жукова Т. В. Особенности доказывания незаконного сбыта наркотических средств, совершаемого организованными группами : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Т. В. Жукова. - М., 2000. - 188 с.
2. Махмудов В. И. Расследование преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотиков, в приграничных регионах России: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Махмудов В. И. – Калининград, 2000. – 180 с.
3. Лазарева Л. В. Особенности первоначального этапа расследования незаконного оборота синтетических наркотических средств: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Лазарева Л. В. – М., 2001. – 202 с.
4. Сидоренко А. В. Оперативно-розыскное предупреждение незаконного оборота наркотиков : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / А. В. Сидоренко. – СПб., 2001. – 22 с.
5. Шапошников А. Ю. Криминалистическая характеристика преступных групп, действующих в сфере незаконного оборота наркотических средств: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Шапошников А. Ю. – Саратов, 2001. – 285 с.
6. Вершицкая Г. В. Проблемы криминалистического исследования наркотических средств и сильнодействующих веществ: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Вершицкая Г. В. – Саратов, 2001. – 218 с.
7. Коршунов А. В. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности следователем органов внутренних дел в доказывании по уголовным делам, связанным с незаконным оборотом наркотических средств: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Коршунов А. В. – СПб., 2001. – 178 с.
8. Пидусов Е. А. Задержание подозреваемого по делам о незаконном обороте наркотических средств и психотропных веществ (процессуальные и криминалистические аспекты): дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Пидусов Е. А. – Воронеж, 2002. – 181 с.
9. Безруких Е. С. Особенности взаимодействия следователя и оперативного работника на первоначальном этапе расследования преступлений в сфере незаконного оборота наркотиков: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Безруких Е. С.. – Калининград, 2003. – 224 с.
10. Кирсанов С. В. Использование данных криминалистической характеристики преступлений, совершаемых военнослужащими в сфере приобретения, хранения и сбыта наркотических средств и психотропных веществ, в следственной практике органов военной прокуратуры : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. В. Кирсанов. – М., 2003. – 22 с.
11. Куликова Т. Б. Методика расследования преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств (По материалам Северо-Кавказского региона): дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Куликова Т. Б. – Саратов, 2004. – 229 с.
12. Есина О. А. Особенности расследования преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Есина О. А. – Уфа, 2004. – 162 с.
13. Астапова И. А. Особенности первоначального этапа расследования преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств, совершенных организованными преступными группами: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Астапова И. А. – Ростов-на-Дону, 2004. – 174 с.
14. Калугин С. С. Тактические операции поиска наркотических веществ в строениях и транспортных средствах: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Калугин С. С. – Ижевск, 2004. – 242 с.

15. Роганов С. А. Теория и практика расследования преступлений в сфере криминального бизнеса синтетических наркотических средств: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.09 / Роганов С. А. – СПб., 2005. – 589 с.

16. Пархоменко В. И. Взаимодействие следователей, оперативных работников и специалистов при расследовании уголовных дел о незаконном обороте наркотических средств и психотропных веществ (тактико-криминалистический и организационный аспекты): дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Пархоменко В. И. – М., 2005. – 230 с.

17. Ведров С. Ю. Взаимодействие оперативных подразделений ФСИН России с иными субъектами ОРД в борьбе с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ в местах лишения свободы (теоретические, правовые и организационные вопросы) : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. Ю. Ведров. – Владимир, 2006. – 22 с.

18. Петрунина А. Б. Противодействие расследованию преступлений в сфере незаконного оборота наркотиков и криминалистические методы его выявления и преодоления: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Петрунина А. Б. – М., 2006. – 249 с.

19. Лубин С. А. Формирование системы обвинительных доказательств по уголовным делам о преступлениях, связанных с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. А. Лубин. – Нижний Новгород, 2006. – 28 с.

20. Родичева Т. П. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности при раскрытии и расследовании преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Родичева Т. П. – М., 2006. – 238 с.

21. Фоменко В. С. Расследование преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств (по материалам органов Федеральной службы безопасности) : авто-

реф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / В. С. Фоменко. – М., 2007. – 27 с.

22. Селезнева Е. А. Техничко-криминалистическое обеспечение выявления, раскрытия и расследования преступлений, связанных с вовлечением несовершеннолетних в сбыт наркотиков : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Е. А. Селезнева. – М., 2007. – 22 с.

23. Санаков С. Л. Актуальные вопросы предварительного расследования по делам о контрабанде наркотических средств и психотропных веществ : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. Л. Санаков. – М., 2007. – 25 с.

24. Жмаев Д. А. Организация взаимодействия сил и средств правоохранительных органов по перекрытию каналов поступления наркотических средств на территорию Сибирского Федерального округа : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Д. А. Жмаев. – М., 2008. – 23 с.

25. Шашин Д. Г. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности в методике расследования и поддержания государственного обвинения по уголовным делам о незаконном сбыте наркотиков : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Д. Г. Шашин. – Иркутск, 2008. – 21 с.

26. Фатхуллин Р. Р. Оперативно-розыскная деятельность по борьбе с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ в исправительных учреждениях : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Р. Р. Фатхуллин. – Владимир, 2009. – 21 с.

27. Ткаченко С. И. Особенности расследования преступлений, совершаемых в сфере легального оборота наркотических средств и психотропных веществ : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. И. Ткаченко. – Ростов-на-Дону, 2009. – 27 с.

28. Гайбарян О. М. Организационно-тактические особенности расследования престу-

плений, связанных с организацией и содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / О. М. Гайбарян. – Ростов-на-Дону, 2009. – 27 с.

29. Щелочков Н. Н. Методика расследования преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств, совершенных с участием несовершеннолетних (по материалам судебно-следственной практики Краснодарского края) : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Н. Н. Щелочков. – Краснодар, 2009. – 25 с.

30. Клевцов В. В. Использование специальных знаний при расследовании преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / В. В. Клевцов. – М., 2010. – 26 с.

31. Гогов Р. А. Методика расследования преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств, совершаемых организованными группами : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Р. А. Гогов. – М., 2010. – 29 с.

Сулейманова З. Р. Актуальні питання розслідування незаконного збуту наркотичних засобів у дослідженнях науковців Російської Федерації / З. Р. Сулейманова // Форум права. – 2011. – № 4. – С. 716–722 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11czrnrf.pdf>

Аналізуються дисертаційні дослідження виконані за останні кілька десятиліть в Російській Федерації щодо проблем розслідування незаконного збуту наркотичних засобів. Вказано проблеми, які ще потребують свого вирішення в дослідженнях науковців.

***

Сулейманова З.Р. Актуальные вопросы расследования незаконного сбыта наркотических средств в исследованиях научных работников Российской Федерации

Анализируются диссертационные исследования, выполненные за последние несколько десятилетий в Российской Федерации, касательно проблем расследования незаконного сбыта наркотических средств. Указаны проблемы, которые еще нуждаются в своем решении в исследованиях научных работников.

***

Suleimanova Z.R. Pressing Questions of Fact-Finding of Illegal Marketing of Narcotics in Probes of Science Officers of the Russian Federation

The dissertational researches executed for last of some decades in the Russian Federation, concerning problems of investigation of illegal sale of narcotics are analyzed. The problems are specified, which else require the decision in researches of science officers.